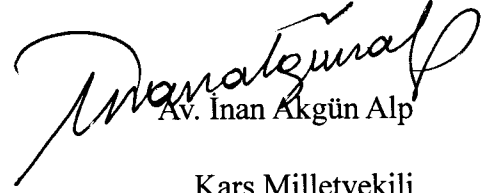

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat Işıkhan tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını talep ederim.

Av. İnan Akgün Alp

Kars Milletvekili

Ülkemizde gittikçe artan hayat pahalılığı, geçim sıkıntısı ve yoksulluk yıllardır izlenen politikaların sonucudur. 21 yıldır ülkeyi yöneten Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarları döneminde ne yazık ki ülkemizin en temel sorunlarından biri işsizlik olmuştur. Ekonomide sürdürülen politika ve uygulamalar işsizliği büyütüyor, yoksulluğu yaygınlaştırıyor ve gelir adaletsizliğini derinleştiriyor. Cumhuriyetimizin 100. yılında ülkemizde milyonlarca insan işsiz durumdadır. Oysa Anayasamıza göre, çalışma, herkesin hakkı ve ödevidir ve devlet çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

İşsizliğe ilişkin araştırmalar bölgeler arası eşitsizliği bir kez daha ortaya koymaktadır. Veriler göstermektedir ki Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri diğer bölgelerimize göre yüksek işsizlik oranlarına sahiptir. Bahçeşehir Üniversitesi Ekonomik ve Toplumsal Araştırmalar Merkezi'nin 2022 yılında çıkardığı "Bölgesel İşsizlikte Muazzam Eşitsizlik ve Çarpıcı Gelişmeler" başlıklı çalışma, bölgeleri işsizlik ve istihdam performansı açısından karşılaştıran bir raporu içermektedir. Raporda yayımlanan önemli tespitlerden biri şudur: "Tarım dışı işsizlikte en dramatik artış Ağrı, Kars, Ardahan ve Iğdır'da görülmektedir. Bu bölgede tarım dışı işsizlik çok şiddetli bir artış göstermektedir. Tarım dışı işsizlik oranı üç yılda yüzde 10,5'ten 24,8'e yükselerek tam 14,3 yüzde puan artmıştır. Tarım dışı istihdam oranlarının çok düşük olduğu bölge tümüyle Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yer almaktadır."

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2022 verilerine göre Doğu Anadolu illeri Van, Hakkari, Muş ve Bitlis işsizliğin en fazla görüldüğü iller olmuştur. Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde ve seçim bölgem Kars'tan iç göç hareketi de devam etmektedir. Uzmanlar göçün temel sebepleri arasında ekonomi ve işsizliğin olduğunu belirtmektedir. Geçim derdi nedeniyle büyük şehirlere göç etmek zorunda kalan Karslılar doğduğu şehirde yatırım, teşvik, istihdam, eğitim ve sağlık politikalarının yeterli olmadığını ve bu nedenle de göç etmek zorunda kaldıklarını belirtmektedir. Bu çerçevede;

- 1- Önergenin verildiği tarih itibariyle Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde ve özelde Kars'ta toplam kaç işsiz vatandaşımız bulunmaktadır? Cinsiyete ve yaş gruplarına göre dağılımı nasıldır?
- 2- Son 20 yılda Kars il ve ilçelerinde işsizlik sorunun çözümü için yapılan yatırımlarınız nelerdir? Kars il ve ilçelerinde tüm sulama ve tarım, ulaştırma, enerji, sağlık, çevre ve eğitim alanında yapılan her bir yatırımın maliyeti nedir?
- 3- Doğu Anadolu Bölgesi ve özelde Kars'ta yeni iş sahalarının açılması için yakın zamanda iktidarınızın yapacağı çalışmalar var mıdır?
- 4- Son beş yıl içerisinde Kars il ve ilçelerinde İŞKUR'a başvuran, işe başlayan ve başlamayan kişi sayısı nedir? Bu kişilerin yaş ve cinsiyet dağılımları nasıldır?
- 5- Son beş yılda Kars il ve ilçelerinde işsizlik sigortasından faydalanmak üzere başvuran ve yararlanan kişi sayısı nedir? Son beş yılda işsizlik fonundan kaç kişiden kesinti yapılmıştır?
- 6- 2023 yılında İşsizlik Sigortası Fonu'ndan yapılan harcamalardan istihdama dönük projeler, teşvikler hangileridir? Kars ilimiz bunların hangilerinden yararlanmıştır?
- 7- Doğu Anadolu'da ve özelde Kars ilinde genç işsiz sayısı nedir?
- 8- Kars ilinin de içinde yer aldığı Doğu Anadolu Bölgesi'nde işsizlik sorunu genç nüfusu nasıl etkilemektedir?
- 9- Doğu Anadolu Bölgesi'nde ve Kars'ta genç işsizliğin önüne geçmek için ne gibi politikalar geliştirilmektedir? Gençlerin işsizlik sorunu ile baş edebilmeleri için hangi önlemler alınmaktadır?
- 10- İşsizlik sigortasından daha fazla yurttaşın yararlanması için bir çalışmanız var mıdır?